

Tante Hertha

Nr. 238, 21. årgang, April 2018

Forårsfornemmelser!

Jeg glæder mig til fuglesang
og kirkers påskeklokkelæng-
Til forårets lyse farver
med blomster, bier og larver
Mens jeg går på sneen der tører
og ser på de smukke køer.
(Fra skriveværkstedet)

Tante Hertha er Hertha Levefællesskabs informationsblad, som udkommer ca. d. 1. i hver måned. Redaktør: Allan Elm. Redaktionsudvalg: Helle Hansen, Per Clauson-Kaas, Ole Wadsholt og Anne-Lene Jappe. Folk, som ikke er bosiddende i Hertha og som ønsker at abonnere, kan henvende sig til redaktøren på tlf. 3840 3402 eller pr. mail.

Deadline for stof til bladet er d. 20. i måneden før til: tante@hertha.dk eller i postkassen Landsbyvænget 2A, mærket 'Tante Hertha'. Stof, som kommer efter deadline, kan ikke garanteres bragt!

Tante Herthas mail-adresse: tante@hertha.dk.
KALENDER PÅ HERTHAS HJEMMESIDE www.hertha.dk opdateres løbende.
Hertha er på Facebook (bestyres af Anne-Lene)

Forsidefoto: Ole og Sara (Foto: Karen V.)

HerthaKalender

April 2018

Onsdag d. 4.	Fællesspisning	Kl. 18.00	Salen
Fredag d. 6.	Caramba musikgruppen	Kl. 19.00	Salen
Tirsdag d. 10.	Foredrag med Thyge Madsen, Solhjem	Kl. 19.30	Salen (se annonce)
Torsdag d. 12.	Årsmøde i Hertha Støtteforening. Tema: Det nye bofællesskab	Kl. 19.30	Cafeen
Mandag d. 16.	Samtalecafé om bæredygtighed	Kl. 19.00	Cafeen
Onsdag d. 18.	Landsbymøde (valgmode!)	Kl. 19.00	Salen
Torsdag d. 19.	Borum-Lyngby-koret	Kl. 19.30	Salen
Fredag d. 20.	Fællesspisning	Kl. 18.00	Salen
Lørdag d. 21.	Fællesskabsdannende dag	Kl. 9.00-15.00	Overdethele
Lørdag d. 21.	Visionsdag om Herskind /Valg til Lands- byrådet	Kl. 14.00	Kultursalen, Her- skind Skolen

Maj 2018

Lørdag d. 5	Åben værkstedsdag med café, bagagerumsmarked og dukketeater	Kl. 11-16.30	Overdethele
Onsdag d. 9.	Fællesspisning	Kl. 18.00	Salen
Mandag d. 21	Fugletur— aften	Kl. 20.30-23.00	P-plads Hertha
Tirsdag d. 22.	Bofællesskabs/Levefællesskabsmøde	Kl. 19.00	Hos Kirsten
Fredag d. 25	Fællesspisning	Kl. 18.00	Salen
Lørdag d. 26	Fælles arbejdsdag for pårørende og hele Levefællesskabet	Kl. 8.00-16.00	Overdethele

Juni 2018

Lørdag d. 2.	Fugletur— morgen	Kl. 04.00-07.00	P-plads Hertha
Onsdag d. 6.	Fællesspisning	Kl. 18.00	Salen
Lørdag d. 23.	Skt. Hans	?	?
29/6 til 30/7	Værkstederne ferie		
Uge 27	Bofællesskaberne ferie		

Indhold i dette nummer:

Rubrikannoncer og aktuelt	s. 4	Mit Hertha	s. 10
Hvad skal vores fælles(penge)..	s. 6	Præsentation	s. 11
Noget om navne - igen	s. 7	Aprilnyt fra Landbruget	s. 12
Marionetdukketeateret	s. 8	Samtalecafé bæredygtighed	s. 15
Værkstedsudflugt	s. 9	Tid...	s. 16

Foredrag om førskolebarnet

med Thyge Madsen

Tirsdag d. 10. april kl. 19.30 i Herthas Sal. Entré 50 kr.

Thyge Madsen er leder af Solhjem, Rudolf Steiner dagtilbud i Aarhus, og han vil fortælle om pædagogikken og livet på Solhjem og om hvordan Rudolf Steinerpædagogikken udformes i den praktiske dagligdag, og om at slå rod i en rodløs tid. Om leg, livskraft, livsglæde og læring for livet.

Hvordan kan vi i vores kultur opstille nye mål, når gamle værdier ikke umiddelbart afløses af nye og bæredygtige?

Hvilken betydning får det for det enkelte menneskes muligheder for et værdigt liv, og hvilke opgaver og udfordringer har pædagogikken for børnene i den tidlige barndom i denne sammenhæng?

Foto fra Solhjem-udflugt til Hertha 2016
(med tilladelse)

Arrangør: Hertha Støtteforening

Borumkoret kommer torsdag d. 19. og synger forårssange i Salen kl. 19.30. Der serveres kaffe og kage. Gratis adgang.

Vel mødt

Hanne

BRUG AF DUGE I SALEN

Kære Levefæller.

Fremover vil duge der bliver brugt til fællesspisning og andre arrangementer, afholdt af levefællesskabet, ikke blive vasket, tørret, rullet/strøget og lagt på plads. Det tager en medarbejder en formiddag og der er desværre ikke tid til denne service mere, vaskeriet er i forvejen et travlt værksted.

Vores forslag er at der bliver indkøbt duge der ikke skal stryges.... Vi beder også om, at skal de nyindkøbte duge vaskes, så skal maskinerne tændes når oprydningsholdet går, da det så er klar til næste dag.

Der er kun vaskeridag 2x om ugen, alle andre dage klæres vaskeriet af medarbejderne i Herthahus. Håber vi kan finde en god fælles løsning på denne arbejdsopgave.

Hilsen vaskekonerne (Katrine, Karen & Anne-Lene m.fl)

Kor til Tryllefløjten

Kom og vær med og syng dig glad!

Vi øver tirsdage kl. 16-17.30 i Herthas sal, og første gang er d. 10.4.

Vil du tilmelde dig, eller har du spørgsmål, så henvend dig til Inger Wadsholt på tlf.nr.: 20650816 eller e-mail: ingerwadsholt@gefiberpost.dk

Parcelhus udlejes i Skivholme pr. 1. juli 2018

Adressen er Skivholmevej 94. Det ligger lige over for forsamlingshuset i Skivholme. Huset er på 83 m² + kælder og garage.

Husleje: 6800 kr./mdr + forbrug.

Tidsbegrænset lejekontrakt på 1-2 år.

Depositum: 3 måneders leje.

Ingen husdyr.

Mere prosa og billeder i næste Tante Hertha.

Venlig hilsen

Kennert, tlf.: 6136 2741

VELKOMMEN TIL
ÅBEN DAG

LØRDAG 5. MAJ FRA 11.00 - 16.30

HESTEVOGNSKØRSEL • LØRDAGSCAFÉ
DUKKETEATER • BAGAGERUMSSALG

BAGERI

BOLLER, BRØD, KAGER

GARTNERI

SÅ PLANTER

KØKKEN

DEJLIG FROKOST

CAFÉ-TEL

KAFFE, THE, KAGE

VÆVESTUE

VÆVE, BRODERE, STRIKKE

LANDBRUG/MEJERI

KØER, TRAKTOR, MÆLK

HERTHA

LANDSBVVÆNGET 14
8464 GALTEN
TLF 38 40 34 00

BUS 112

demeter

LEVEFÆLLESSKAB • BOFÆLLESSKAB • VÆRKSTEDER

VISIONSDAG

LØRDAG DEN 21. APRIL 2018

Herskind Skole & Børnehus – Kultursalen

HVORFOR VISIONSDAG?

Skanderbog Kommune vil ligge på udviklingen af Centerlandsbyer – Herskind-Skovholme er en sådan centerlandsby.

Vi skal senest den 1. juni 2018 komme med vores bud på, hvordan vi ser vores landsby i fremtiden.

Hvilken vej er den rigtige for os?

Howdan sikrer vi udvikling frem for afvikling?

PROGRAM:

Kl. 14.00 Kaffe og kage

Kl. 14.15 Velkomst

Kl. 14.45 Brainstorm i grupper

Kl. 15.30 Opsamling fra grupperne

Kl. 16.00 Diskussion af Landsbyrådets fortsatte eksistens samt nedsættelse af arbejdsgruppe, der vil arbejde videre med input fra brainstormen og skemaerne.

Kl. 16.30 Tak for i dag og god weekend med en enkelt øl eller vand

IKKE KUN FOR DE VOKSNE

Så går du i 7. klasse eller derover, så tag dine kammerater under armen og kom og sig, hvad I drømmer om. Der bliver en arbejdsgruppe kun for unge.

Spergeskema

1. Gå til <https://www.datafabrikken.dk>

2. Indtast følgende nøgle DW8T-9S2Y1PC6

Hvad skal vores fælles(penge)kasse bruges til?

På landsbymødet i marts var punktet om at støtte skolebussen til Steiner-skolen i Skanderborg på dagsorden. Landsbymødet gav sin holdning til ken-de, som overvejende var positiv over for at støtte skolebussen. Men endelig beslutning blev udskudt til Landsbymøde i april.

I referat fra Fællesledelsen 14.3 står at læse, at Fællesledelsen vil komme med et forslag til, hvor i Fælleskassens budget, der kan findes 17.000 kr., dvs. hvilke puljer udgiften skal fordeles på, og hvad konsekvenserne så er for disse puljer ved at gøre det.

I 2018 steg fælleskassebidraget 30 kr. pr. kvartal pr. person, hvilket svarer til 120 kr. om året. Der var ingen budgetmæssig begrundelse for dette, andet end at det var en indeksregulering – og at det var lang tid siden bidra-get sidst var blevet hævet. Det blev på Landsbymødet oplyst, at støtten til *projekt Skolebus* på 17.000 kr. svarede til 112 kr. per person om året. Så på den måde ser det ud til, at forsynet på en eller anden måde har hjulpet *projekt Skolebus* og de trængte forældre, ved netop i år at hæve fælleskas-sebidraget med 120 kr. pr person om året.

MEN.

Hvis Landsbymødet beslutter at give Fællesledelsen mandat til at ændre på fordelingen af puljerne og give støtte til *projekt Skolebus*, vil jeg gerne bede Landsbymødet m.fl. overveje følgende:

Vil Landsbymødet støtte andre trængende familier, der f.eks. måtte have børn på Steinerskoler i hhv. Aarhus eller Silkeborg, men som har svært ved at betale buskortet til den offentlige bustransport?

Det næste jeg vil spørge om, er, om det er et *fællesanliggende* at støtte transporten til steinerskoler? Har vi ikke åndsfrihed her i Hertha Levefællesskab?

Her på stedet bliver der genereret penge i mange sammenhænge: Pandeka-gehuset til Høstmarked giver sit overskud til *Læger uden grænser*, Kikhullet sendte sit overskud til et projekt Senegal, og ønsket om at støtte Den øko-logiske Jordbrugsfond (som også støtter biodynamiske landbrug) blev op-fordret til at søge penge uden for Fælleskassen.

I den gældende lokalplan for Hertha Levefællesskab, står Fællesledelsen ikke nævnt. Der står kun, at alle grundejere **skal** være medlem af en *grundejerforening*. De ting grundejerforeningen skal tage vare på, står be-skrevet i lokalplanen. Dvs. alt det andet vi er fælles om og betaler til via bidraget til Fælleskassen her i Hertha Levefællesskab, kunne forsvinde, hvis nogle af grundejerne krævede, at lokalplanens bestemmelser blev håndhæ- vet.

Derfor vil jeg opfordre til, at Fælleskassen kun støtter noget, der kan kome alle til gavn. Andre velgørende gaver, kan vi samle sammen til uden at det berører de fælles midler. Og dermed opfordrer jeg også *Projekt Skole-bus* til at finde en anden finansiering til næst kommende skoleår. Eller sæt-

te Fælleskassebidraget ned med 120 kr om året pr. person, og gøre det frivilligt at indbetale til *projekt skolebus*.

Eja

Noget om navne – igen

I Tante Hertha, februar 2018 giver Per (C-K) et forslag til navn på det bofællesskab, der skal ligge på nr 25 og 27. Dette nye bofællesskabs navn knytter an til navnene på 2 af bofællesskaberne Herthahus og Nerthus. Om Erda-hus er det rigtige navn til bofællesskab 25-27, skal jeg ikke her gøre mig klog på, men blot henlede opmærksomheden på, at jeg i Tante Hertha i slutningen af 2016 eller i begyndelsen af 2017 skrev "Noget om navne".

Jeg tillader mig, at trække nogle af hovedbudskaberne frem her, da navngivningen af bofællesskab 25-27 ikke skal ses isoleret.

Mit hovedærinde er at finde et NYT navn til *Hertha Bofællesskaber og Værksteder*, der til dagligt omtales HBV. Og det er simpelthen en skamlet, at vi ikke er mere opfindsomme end til blot at nævne forbogstaverne. Det er sådan noget man gør ude i samfundet, hvor kreativitet har trange kår. Men her i Hertha Levefællesskab - ???

Mit næste ærinde er, hvordan vi kan bruge ny navngivning til at give et bedre billede af, hvad Hertha Levefællesskab er: Hertha Levefællesskab er os alle sammen. I Hertha Levefællesskab er der flere bofællesskaber og værksteder. Og en bestyrelse for denne socialøkonomiske virksomhed.

Mit forslag er, at Landsbyfonden navngiver sine udlejningsbygninger, hvis den finder behov for det. Den socialøkonomiske virksomhed navngiver sine bofællesskaber. *Herthahus* omdøbes i forbindelse med ombygningen og *Hertha Bofællesskaber og Værksteder* ændrer navn til *Vidarhuse* eller et andet passende navn, der omfatter hele den socialøkonomiske virksomhed, men hvor navnet *Hertha* ikke indgår. Vidarhuse består så af en række bofællesskaber med indbyrdes sammenhængende navne, lige som værkstederne kan navngives, hvis det måtte ønskes.

HBV bliver så til *Vidarhuse*, HBVs bestyrelse til *Vidarhuses bestyrelse*, i daglig tale *bestyrelsen*.

Og Fællesledelsen? Skal den også have nyt navn?? Tja, det har jeg ikke en klar mening om, men kan vi finde et retvisende navn for den rolle dette organ har i Hertha Levefællesskab?

Mvh

Eja, Landsbyvænget 1

Fotos: Rita

En afinstitutionaliseret institution

HBV har sendt en ansøgning til en stor dansk fond om støtte til at gøre det nye bofællesskab på nr. 25-27 til noget særligt. Derfor har vi som en del af ansøgningen søgt at give et billede af det nye hus. Den tekst følger her:

Det hus, der møder os, er et træhus på 800 m² i ét plan, som fylder godt i landskabet. Huset er i to fløje forbundet med en atriumgård. Det åbnende indgangsparti med kampestensfundament, handicaprampe og trappe leder naturligt op til en smukt udformet hoveddør.

Boligen for de 10 udviklingshæmmede borgere (plus lille støttejlighed) er udformet og indrettet, så beboernes fysiske, sundhedsmæssige, sociale og individuelle behov i størst muligt grad bliver tilgodeset.

Vi ser en bolig, hvor arkitektur – former, materialer, farver og indretning – understøtter disse bestræbelser. En bolig, hvor det institutionelle bliver opløst af en varm, hjemlig stemning.

Man vil møde en bygning, hvor farver, former, dufte og stemninger spiller ind mellem hinanden. Rundt om bygningen er der flere steder flisebelægning og 6 integrerede parkeringspladser med en belægning, som græsset vokser gennem.

En stor atriumgård med planter, vandtrappe, glasmosaik og lys forbinder de to fløje, og skaber et helsebringende indeklima, der spejler sig i et udendørs terrassemiljø, hvor urter og små træer vækker alle sanser.

Et stort velindrettet køkken, hvor der hver dag laves sund mad fra vort landbrug og gartneri, er en naturlig del i at skabe en hjemlig atmosfære, hvor atriumgårdens planter, vandtrappe og duften af mad giver et hverdagsgrundlag for et godt hjem for de, der bor her og de, der hjælper dem.

Yderligere bliver beboernes omsorgsbehov tilgodeset med en terapiafdeling, hvor fysioterapi, fodpleje og flere andre forskellige terapier kan finde sted. Lokalet vil blive tilgængeligt for lokalsamfundet. Dette er en af måderne at åbne op for og skabe relationer til omverdenen.

Boligen markerer i det store og hele færdiggørelsen af Hertha bofællesskabs fysiske udformning og den er dermed en del af Herthas øvrige inspirerende boligformer, hvor i alt 30 udviklingshæmmede i 4 forskellige bo-typer med differentieret omsorg og skærpningsbehov, lever i et åbent samfund med 120 andre mennesker – herunder 35 børn.

Marionetdukketeateret spillede "Rumleskaft" hos Marie Koch fredag den 9/3-18

Marie Koch, teaterchef med teaterkompagni

Jytte (oplæser) og Stine (lyrespiller)

Rumleskaft afsløres af budet

Dronningen og Kongens bryllup

Dronningen med barnet

Fotos:
Ellinor

Værkstedsudflugt 7. marts 2018

Af Lars Pedersen

Årets værkstedsudflugt gik til Egmont Højskolen ved Hou. Onsdag den 7. marts var værkstederne lukkede, og efter morgensamling fyldte vi en stor bus fra Jørns busser i Galten, hvorefter vi tog mod syd-øst. Helt ud til kysten ved Hou. Vejret var gråt, med vind fra øst og der faldt lidt tøsne engang imellem. En enkelt gang forsøgte en tåget vintersol at bryde det tætte skydække. Egmont Højskolen er et imponerende sted, mange mennesker og store gode rammer for samvær. Der går ca. 200 elever på skolen. Elevgruppen består af fire kategorier: "Borgere" der har deres "Assisterer" med, "Enestående," der kan klare det meste selv og så en lille gruppe japanere. Alle bliver undervist i almindelige højskolefag, og derudover kan de vælge forskellige temaer for deres ophold. Herunder forskellige kreative- og håndværksfag. Det der var mest synligt, var dog musik, sang og drama. Sikkert nok fordi de om lørdagen havde generalprøve på en stor teaterforestilling. Der var gode muligheder for fysiske udfoldelser med både en stor hal til boldspil og svømmehal med måske Danmarks længste vandruksjebane. Udendørsarealerne mellem de spredte bygninger var også indrettet, så de lagde op til at bevæge sig med bl.a. vandrestier, boldgolf, tennisbane og ikke mindst en imponerende bade/bådebro ved stranden. Besøget var med fuld forplejning og vi fik kaffe og kage, samt en fuldstændig overdådig "gå amok buffet" til middag med meget mere end maven kunne begære. Godt trætte ovenpå de mange indtryk vendte vi næsen hjemad ved 3-tiden om eftermiddagen. Som efterklang på besøget har jeg en fornemmelse af et stort og hektisk sted, men med en god, empatisk stemning.

Øv.: Bade/bådebro ved stranden.

Tv.: Svømmehal med den lange vandruksjebane.

Fotos: Lars P.

Mit Hertha

For nu præcis 14 år siden, en kold og forblæst dag i marts, flyttede Majken og jeg til Hertha på vores byggegrund, i en gammel ombygget campingvogn, som blev vores interimistiske hjem i 18 måneder. Der er stadig stunder, hvor jeg savner dette lille overskuelige smørhul.

Majken og jeg mødtes i 98´ i en Camphill, et skolehjem for udviklingshæmmede børn, lige uden for Aberdeen i Skotland. Vi kendte begge to intet til antroposofi eller Rudolf Steiners helheds pædagogik. I Camphill lærte vi utrolig meget, og det ønske var født i os, at finde et fællesskab med samme værdigrundlag. Det fandt vi i Hertha.

Alt imens Majken afsluttede hendes pædagoguddannelse fra R. Steiner seminariet, byggede vi vores hus og fik Anton-Villads. Vi blev utroligt varmt modtaget, og faldt ret hurtigt til. Jeg deltog i denne første tid også i fællesledelsen, hvilket hjalp meget på forståelsen af Hertha´s opbygning.

I vores første par år her, var den østlige del af Hertha en permanent byggeplads, et hus efter det andet kom til. Igennem hele den tid vores drenge sov sødt udenfor i barnevognen blev der konstant gravet, savet, hamret og banket. Plus at Ib´s sav værk stod ved stalden.

At tegne og selv bygge hus, og flytte ind i et levefællesskab var for mig en hel fantastisk lærerig og dannende proces. For os er Hertha det rette sted for vores børn at vokse op.

Jeg sætter stor pris på mine farverige naboer, beboere i bofællesskaberne, og ikke mindst den store mulighed for medbestemmelse. Jeg er taknemlig for de skønne produkter fra værkstederne, som er en fryd for både øjet og ganen. Jeg holder af at se årstidernes skiften fra min plads ved spisebordet, jeg holder af dyrene og markerne i min udsigt. Jeg holder af årstidernes skiften på årstidsbordene i bofællesskaberne, årstidsfesterne og skuespille-
ne.

En udfordring for mig ved at bo og arbejde her i Hertha er, at jeg kan se arbejde og ting alle vegne som kan forbedres. Det kan være svært for mig at sige fra og finde nogle rolige minutter for mig selv. Samtidig sætter jeg også enorm stor pris på de mange ting, der sker i Levefællesskabet, de forskellige projekter og arbejdsgrupper, som altid er i gang.

Mit ønske for Hertha er, at Hertha må forblive dette skønne sted for unge, gamle, stærke og svage. Vores forskellighed er vores største styrke.

Stafetten gives hermed videre til Freja Pedersen.

Matthias Kurt

Præsentation

Jeg hedder Lars og har fødselsdag i marts. Jeg glæder mig altid til min fødselsdag, for så får jeg gaver og mange mennesker smiler til mig, så bliver jeg glad og det synes jeg er dejligt.

Jeg bor i Herthahus og har boet her siden det startede. Jeg flyttede ind på min fødselsdag og syntes det er så fint at bo i Hertha.

Min søster hedder Kirsten og bor på Sjælland; hende besøger jeg somme tider, det kan jeg godt li. Arnannguaq er min kæreste; jeg kan så godt lide piger. I aften skal jeg med nogle af de andre "drenge" til Viborg og se håndboldpigerne spille.

Jeg har en guitar og en afrikansk tromme, for jeg kan godt lide musik og er helt vild med Kandis´ musik. Jeg har mange cd'er med deres musik og er medlem af deres fanklub. På min opslagstavle har jeg mange billeder af dem, ved siden af billeder af piger jeg godt kan lide.

Jeg har gået på kunstskele i Silkeborg i mange år, men nu er jeg her i Hertha igen og hjælper lidt til i køkkenet og vaskeriet og hygger mig med musik på værelset.

Om tirsdagen går jeg til ridning, jeg synes heste er nogle dejlige dyr. Jeg køber hestebladet oppe i brugsen; der er mange flotte billeder i.

Jeg var i Ægypten en gang, sammen med min søster og hendes mand; da red jeg på en kamel.

Jeg kan godt lide dyr og går ned og hilser på køerne og hestene somme tider. Det er så fint at bo i Hertha når der er sne, ligesom nu, det er bare koldt, det kan jeg ikke lide.

Jeg elsker at svømme ligesom en fisk i vandet.

I vinterferien var jeg i sommerhus ved Slettestrand sammen med Oliver og Freia, Kennert og Kristin. Der købte jeg en cd med folkemusik, den hedder "Sol over Slettestrand"; det er rigtig god dansk musik!

Jeg kan så godt lide at få kaffe og kage. Snart er det min fødselsdag, så skal vi have kaffe og lagkage, det glæder jeg mig til.

Venlig hilsen *Lars Kongsted*

Aprilnyt fra landbruget

Af Lars Pedersen

Medarbejdere

Heino arbejder i landbruget onsdag, torsdag og fredag. Han deltager også i det frivillige arbejde med at passe køer i weekenden. Heino sidder inde i vores nye pauserum, hvor der er godt udsyn til stalden. Her kan han holde øje med, om alle laver noget. Jeg har spurgt ham, hvad han kan se, og hvad han laver. Han ser når køerne og kalvene får foder og der bliver kørt strøelse ind. Han ser, når nogle af kalvene får strøelse i hovedet og næsten bliver helt væk. Han kan se, at der bliver kørt ensilage ind til heste og kalve. Han kan se, at Lars hjælper Ole med at køre strøelse ind. Han kan se, når dem der malker tager blå ærmer på. Han har svært ved at se, at der bliver malket derfra hvor han sidder, men han kan se tre forskellige huer, der går bagved køerne, når de står i malkestalden. Bent har en sort hue på, Lars har en grå/grøn med lidt hvidt i kanten og Ole har en mørkeblå hue der er næsten sort. Han kan også se grisene, men ikke høre dem så meget. De er lidt plettede. Det er bl.a. Heino der sørger for, at

Der er bl.a. Heino der sørger for, at der kommer kopper på bordet inden formiddagspausen. Han laver kaffe. Han laver det hele. I pausen sidder han og hygger sig sammen med de andre medarbejdere i landbruget og mejeriet. Efter pausen om fredagen kører Heino op i vævestuen.

På denne tid af året går det meste af vores tid med at passe dyrerne. Ind imellem bliver der også tid til at lave brænde og rense korn til såsæd. Vi skal have renset både ølandshvede og havre. Sidste år fik vi en ny rensemaskine til dette arbejde, så det går noget lettere end det plejer.

Markerne

Vores naboer i Engvej 2 har besluttet sig til at sælge deres ejendom og flytte ind til Århus. Det er jo trist at miste nogle gode naboer. Det giver også landbruget nogle udfordringer. Vi har

lejet deres lade og tre ha. Jord. I skrivende stund er det ved at blive undersøgt, om vi har kapacitet til at købe hele ejendommen eller dele heraf. Det bedste ville være, at nogle ville købe og vi stadig kunne leje os ind. I må derfor meget gerne sprede nyheden. Den kan ses på: https://home.dk/boligkatalog/skanderborg/8464/landejendomme/engvej_2_herskind_615-01287.aspx

Marts måned har været kold og blæsende. Det har gjort mig ekstra opmærksom på, hvor forblæst markerne syd for stalden er. Jeg kunne godt tænke mig at der var nogle flere træer der kunne bryde vinden og være med til at skabe et mildere klima for dyr og planter. Marcus har sidste år undersøgt muligheder for tilskud til plantning af træer på bakken. Han har også arbejdet lidt med hvilke træarter der vil være hensigtsmæssigt at plante lige netop der. Dette arbejde vil blive videreført, så vi gerne skulle komme i gang med de første plantninger til efteråret.

Dyrene

De to tilbageværende grise har gået i stalden i en måned. Der er nu faldet ro over køerne. Der var meget uro i starten og køerne følte sig meget utrygge ved grisene. De brølede, og hver gang grisene gryntede, løb de ud af stalden. Jeg tror ikke de fik hvilet ret meget den første nat. Men som sagt, de har vænnet sig til, at de er der og tager det nu mere roligt. Grisene har under hele forløbet taget det med ophøjet ro og ikke vist tegn på, at de var ængstelige ved samværet med deres nye naboer.

Køerne yder hver især lidt mere end sidste år, så det mærkes næsten ikke, at vi har en ko mindre. Der er nogenlunde den mængde mælk, der plejer at være. Det er kun nogle få liter, der er blevet hældt i grisene fordi de var blevet for gamle. Det er typisk i juleferien, hvor mælkemængden toppe, at vi har svært ved at afsætte al mælken. Fra nytår og frem til maj måned, hvor køerne igen kan få frisk græs, falder mælkeproduktionen, og der vil opstå perioder med mangel på mælk.

Sidste gang skrev jeg lidt om hestenes diæt og grunden til, at det er så vigtigt, at de ikke bliver overvægtige. Hver uge måler vi, om de tager på i vægt eller taber sig. De sidste målinger viser, at de stadig taber sig en lille smule, så det går efter planen.

Jeg har været så heldig at Carsten har taget mig under sine (bi)-vinger og vil vise mig hvordan bier skal passes. I øjeblikket står staderne i shelterskoven. Vi går og snakker om at finde et andet sted til dem. Det var sidste år svært at få et køretøj ned til dem, da det var meget vådt i de perioder, bierne skulle tilses. Vi kunne godt tænke os at få

dem tættere på stalden, så de var nemmere at tilse. Måske endda bygge et lille bihus til dem. Det arbejder vi videre med.

Et par af de projekter, der gerne skulle færdiggøres her i forår og forsommer, er arealerne omkring stalden. Vi skal have kørt stabilgrus på arealerne på begge sider af stalden. Vi skal have lavet en hestefold på mindst 400 kvm. mellem stalden og de små gartnerhuse og der skal anlægges græs, der kan klippes omkring møddingspladsen.

Ja, så der er nok at gå i gang med.

(Alle fotos: Lars P.)

Samtalecafé om bæredygtighed

Torsdag d. 15. marts kl. 19.30 i caféen
Denne gang var temaet affaldssortering. Der var 6 meget engagerede Hertha beboere, som var mødt op i caféen denne kolde martsaften.

Det blev to hyggelige timer, hvor vi testede vores viden om, hvor lang tid det tager for affald at blive nedbrudt i naturen (plastik og dåser tager helt op til 500 år!).

To Hertha-beboere havde samlet en uges affald, som blev udgangspunkt for en hel lille affaldsudstilling. Det gav anledning til en god samtale om vores forbrug, hvor varerne kommer fra, hvordan vi sorterer affaldet, kompost, hård/blød plast og meget andet.

Derefter sad vi alle omkring et stort stykke karton og nedskrev tanker og ideer til affaldssortering i Hertha. En af tankerne handlede om, om vi er gode nok til at sortere det affald, vi allerede har mulighed for at sortere? En anden om at passe vores jord og om at lave en mini Renosyd satellit-station i Hertha. Endnu andre om at lave en værdi-/genbrugscentral i Hertha med mulighed for "up-cycling" (forbedring/reparation) i stedet for at smide ud. Alle tanker og forslag kan ses på opslagstavlen ind til butikken.

Vi drøftede også Herthas deltagelse ved folketræffet "Det Fælles Bedste" i Vejle til maj, hvor vi er blevet opfordret til at have en stand. Da vi var så få fremmødte denne aften, bestemte vi, at muligheden måtte sendes ud på mail til hele Levefællesskabet.

Beslutninger fra samtalecaféen:

- Renosyd har en fin lille film om affaldssortering på deres hjemmeside. Gitte vil sende filmen ud på mail til hele Levefællesskabet.
- Tur til Renosyd i Skanderborg for at få større forståelse for affaldssorterings-processen. Gitte vil tage kontakt for at høre, hvad der er muligt.
- Friland har allerede en genbrugsstation. Der er rundvisning hus d. 1. april. Kamala sender mail ud ift. en inspirations-tur til Friland.
- Værdi-/genbrugs-central. Vi undersøger, om vi kan starte et sted i Hertha allerede nu.
- Skal der være en happening om bæredygtighed på den fællesskabsdannede dag d. 21. april?
- Opslag i Tante Hertha om nuværende muligheder i Hertha for aflevering af affald: batterier/ el-pærer/ elektronik, trykdåser, skrald til grisene m.m. Gitte tager sig af det.
- Mail ud til hele Hertha om deltagelse i "Det Fælles Bedste".
- Ved næste samtale-café samler vi op og arbejder videre med affaldssortering. Det bliver mandag d. 16. april kl. 19-21 i cafeen.

Kamala

Tid...

Tid er det smukkeste, man kan give et andet menneske

Tid Bare ordet får den dårlige samvittighed frem i mange af os
Vi mangler jo netop tid
Til kæresten – ægtefællen
Til børnene
Til den gamle mor
Til vennerne
Til de syge og ensomme
Og også – til os selv
Man får vel ikke altid tid
Man må tage den
Forære den væk
Bruge den til at overleve
Bruge den til at passe på de andre
Bruge den til at passe på sig selv
Tag dig tid
Giv dig tid
Så kan du måske bedre lytte til dig ind i det ordløse sprog
Lytte til de ord der aldrig bliver sagt

Tid

Er det smukkeste man kan give et andet menneske
Tid uden grænser
Hvem kan give det?
Og der findes vel også mennesker der aldrig får opmærksomhed nok
Hvor tiden aldrig vil slå til

Tid

Er vel ikke kun hvor mange sekunder, minutter og timer vi kan dele ud af

Tid

Er dybden og intensiteten Nærværet, om det så kun er 10 intense minutter
Hun kom på besøg
Havde altid travlt
Jeg bliver kun lige 10 minutter sagde hun og satte sig på "ydersiden" af sofaen i sin jakke

Tiden gik i jakken på "ydersiden" af sofaen
Da hun rejste sig, var der gået en time
En time uden glæde for værtinden
For gæsten havde jo så travlt
Skulle skynde sig
De 10 minutter blev til en time
Men en time uden intensitet og nærvær
Han kom forbi en dag
Skulle aflevere en bog
Havde travlt
Men ville godt lige sidde 10 minutter og ha' et glas vand
Jakken hængte han i gangen
Satte sig tilbagelænet i sofaen
Var der med hele sig
Med en intensitet og nærvær –
I de lovede 10 minutter
Så skulle han videre på sin færd
Han var der 10 minutter
Det føltes som en time
En time med dybde, glæde og menneskelighed

Tid

Er det smukkeste man kan give et andet menneske
10 minutter kan være det smukkeste, smukke, hvis du hænger jakken.
Digt skrevet af diakon Rema Bätz Dahlerup (indsendt af Rita)

